

ποταμός

ποταμός, ο, ουσ. [<αρχ. ποταμός], ο ποταμός· ό,τι χαρακτηρίζεται από μεγάλη διάρκεια, ιδίως λόγος ή συνέντευξη που πραγματεύεται με πολλά πράγματα και εκφράζεται με έναν συνεχή και ορμητικό τρόπο: «συνέντευξη ποταμός». (Λαϊκό τραγούδι: *πόσο σ' αγαπώ γι' αυτό το γέλιο ποταμό, πόσο σ' αγαπώ για τη σιωπή και τον καημό*)· βλ. και λ. ποτάμι·

- *δε σε ξεπλένει ούτε ο ποταμός*, βλ. συνηθέστ. *δε σε ξεπλένει ούτε ο Νιαγάρας*. Πρβλ.: *αχ τι ντροπή τέτοια ντροπή, μάνα μου και πώς βγαίνει, όσο κι αν τρέξει ο ποταμός, μάνα μου δεν την πλένει* (Τραγούδι). Σαν τέτοια ποτάμια ακούγονται μόνο ο Ιορδάνη, ο Δούναβης και ο Νείλος·

- *δεν αλλάζουμε άλογο στη μέση του ποταμού*, βλ. λ. [άλογο](#)·

- *είμαι άνω ποταμών*, είμαι φοβερά εκνευρισμένος, συγχυσμένος, εξοργισμένος: «αν συναντήσω τον τάδε, θα του σπάσω τα μούτρα, γιατί είμαι άνω ποταμών μαζί του»·

- *είναι άνω ποταμών*, είναι εντελώς παράλογο, ξεπερνάει τα όρια της λογικής: «αυτό που μου λες είναι άνω ποταμών, γι' αυτό αποκλείεται να συμφωνήσω μαζί σου»·

- *μυθιστόρημα ποταμός*, βλ. λ. μυθιστόρημα·

- *ποταμοί αίματος* (*ενν. έτρεξαν*), άφθονο αίμα από πολλούς ανθρώπους: «χρειάστηκαν ποταμοί αίματος απ' τους Έλληνες, για να διατηρήσει η πατρίδα μας την ελευθερία της»·

- *τον πήρε ο ποταμός*, βλ. φρ. *τον πήρε το ποτάμι*. (Λαϊκό τραγούδι: *ρίξε με κι εσύ πιο κάτω να με πάρει ο ποταμός, να με πάρει το σκοτάδι, να με λιώσει ο καημός*).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας